

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

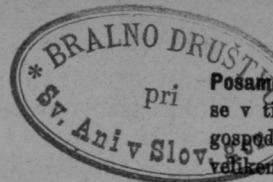
Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 10.

V Mariboru, dne 7. marca 1901.

Tečaj XXXV.

Poslanci na delu.

Naši štajerski državni poslanci so vložili ali pomagali vložiti v državnem zboru že več občeukoristnih, predvsem za kmeta ugodnih predlogov.

G. poslanec Žičkar s tovariši je predlagal nujno državno pomoč nekaterim občinam v brežišem okraju in pa v rogaškem okraju za občino Nimno, da se reši preteče lakote.

Isti poslanec g. Žičkar vložil je tudi naslednji, za Spodnje Štajersko velevažni predlog za slovensko obrtno šolo. Glasi se:

Z ozirom na to, da do pol milijona Slovencev na Štajerskem nima nobene slovenske obrtne šole, in da morajo slovenski obrtniki položiti potrebne izpite na graški obrtni šoli le tedaj, ako so zmožni nemškega jezika, z ozirom na to, da morejo obrtniki hoditi k izkušnjam v Ljubljano ali pa plačevati kazni, predlagajo podpisani: »Visoka c. kr. naučna uprava se pozivlja, da vse potrebno ukrene za ustanovitev slovenske obrtne šole na Spodnjem Štajerskem.«

G. poslanec vitez Berks, Žičkar in drugi tovariši v »Slov. centru« so nujno predlagali, da vlada zviša državno podporo za obnovljenje po trtni uši opustošenih vinogradov in da se te podpore dovoljujejo ne glede na visokost deželnih podpor. Zakon iz l. 1892 namreč določa, da državna podpora ne sme presegati deželne. Ravno ta

določba pa ovira obnovljenje vinogradov. Ta predlog so slovenski poslanci že večkrat vložili, a doslej brez uspeha.

G. dr. Šušteršič, Žičkar, Berks in drugi tovariši slovenskega centra so stavili predlog proti kartelom, ki uničujejo kmetijski stan. Glasi se:

Že mnogo let se v javnosti razpravlja vprašanje o zakoniti uravnavi kartelov. Vedno hujše pritiskajo na ljudstvo spletke, s katerimi dobičkaželjni spekulanti umetno preustvarjajo naravne razmere na trgu. Velike množice konsumentov so brez pomoči na sproti zarotam, ki jih snujejo proti občenemu blagru. Mirno morajo gledati, kako se produkcija potrebnih stvari brez potrebe omejuje, ponekod popolnoma ustavlja, kako delavci v teh podjetjih ležejo v bedo, in le v ta namen, da si gotovi krogi nasitijo denarno poželjivost. Vedno večje je število stvari, katerih se polaščajo karteli. Tu ni nobene pogodbe mej kupcem in prodajavcem; ta narekuje cene.

Tako se podražujejo poljedelcu, ki itak že komaj živi, najpotrebnejše stvari za življenje: nasprotno pa mu pritiskajo cene njegovih pridelkov, da ga že tare obupnost. Da to ni pretiravanje, kažejo cene, katere so sladkorni tovarnarji dovolili za peso. Dolžnost je države, da tukaj pomaga. Že davno bi morala vlada odločno zaceliti to rano na družabnem telesu. Doslej smo čuli le obljube. Ljudstvo pa ne more dalje čakati in stresa okove, ki so mu jih navezale pijavke. Torej proč s karteli! Zato predlagamo: »Vlada se nujno pozivlja, da se resno loti

zakonske uravnave kartelov ter čim preje zbornici predloži primeren načrt zakona.«

Isti poslanci dr. Šušteršič, Žičkar, Berks in drugi so predlagali tudi, da se kmetu nujno pomaga. Predlog se glasi:

Znano dejstvo je, da se kmetijstvo že desetletja bori za svoj obstanek. Vedno višje so delavske plače in stroški, vedno težavnejša prodaja, vedno hujša konkurenca. Kmečki dolgovi strahovito naraščajo, dražbe se množe od leta do leta, in kmetje s strahom zró v bodočnost.

Človek bi mislil, da so vsi krogi pripravljeni pomagati kmečkemu stanu, ki je moč in steber države. Toda mnogi so slepi in vlada ni storila svoje dolžnosti. Zato vidimo, kako velika industrija izrablja avstro-ogersko nagodbo ter carinske in trgovinske pogodbe z drugimi državami, da svetu trosi pesek v oči o svojem in o položaju poljedelstva, da si v pravem času zagotovi največ dobička. In državna oblastva še podžigajo to grabežljivost.

Kot zastopniki trpečega poljedelstva protestujemo proti takemu početju, povzdignemo svoj glas proti agitaciji z denarjem in tiskom, ki se upira opravičenim težnjam kmečkemu stanu. Mi zahtevamo, da tudi kmet, ki narod živi, dobi besedo pri gospodarskih vprašanjih in osobito v trgovinski politiki. Zato predlagamo:

Visoka zbornica skleni:

»C. kr. vlada se pozivlja, da pri avstro-ogerski nagodbi, pri uravnavi avtonomnih carinskih tarifov in pri novih trgovinskih pogodbah z vnanjimi državami obrača vso

Listek.

Ob mrtvaškem odru.

Moja soba ...! Napolnjena je z onim mrtvaškim duhom, ki zdravemu človeku kakor mōra lega na srce. Stene so črno zadržte ... Soba je sicer prazna ... Le tam v sredi sobe stoji mrtvaški oder, na njem že polovica rakve in v rakvi ... moje telo. Zelenje je postavljeno na oder in okoli odra ... Zraven mrtvega telesa to zeleno življenje! Tudi svečam ne ugaja mrtvaški vzduh ... Kako nemirno trepetajo plamenčki, kako se zvijajo na vse strani! V moji sobi je smrt ... Vedel sem, da me bo mamica prišla kropiti, a da bo edina, tega nisem vedel. Moja duša, kako si se varala! Mnogo prijateljev sem imel, od mnogih sem pričakoval ljubezni, a da bo mamica sama, ki se bo mene še tudi po smrti spominjala, tega nisem vedel ... Varal sem, bridko varal!

Zakaj sem Vam verjel? Mnogo sem se žrtvoval, da sem si pridobil Vašo naklonjenost, mnogo sem storil, da si ohranim Vašo ljubezen, a sedaj, komaj me je objela koščena smrt, že me ne poznate več, že ste pozabili na me? Kako to reže v dušo, kako to boli!

Vsaj toliko, da bi prišli ob moj oder, da bi sočutno pogledali na moje blede, mrtvo

lice ... Vsaj jeden sočuten vzdih, vsaj jedno besedo, ki bi kazala Vašo ginjenost ... Kako bi bil zadovoljen! A nikogar ni! Živel sem za Vas, a sedaj ta nehvaležnost! Sami tuji obrazi prihajajo v sobo. Iz radovednosti! Kako opazujejo moje poteze, potem si pa šepetajo: »Ga nisem poznal ...« ali pa »Sem ga včasih videl.«

Tudi otroci prihajajo. Njim je veselje, da me morejo pokropiti! Čudno veselje!

»Nikdar te ne pozabimo!« tako so mi zatrjevali. In sedaj še ni preteklo par dni, že sem pozabljen.

Popolnoma pozabljen? Ne, ne, jutri še pridejo k pogrebu. Tako se spodobi, to so že javnosti dolžni. Torej vsak nekaj spomina še! Hvala za tak spomin! Ah, zakaj nisem živel samo za te, o Bog? Vsi drugi me sedaj ostavljajo ... kako brezobzirno ostavljajo, a ti, dobrota božja, sprejemaš me v ljubezni polno svoje naročje ...

Moja duša je zajokala. In tedaj je pristopil zopet angelj Israel k meni ter me odvedel iz sobe, kjer je ležalo moje mrtvo telo, nad zemeljske višave.

Ljubljenec mesta.

Kdor ga nagovori, mu reče samo: fant. Njegovega imena ne pozna menda nihče v mestu razven mojstra in najožjih njegovih prijateljev. A njega pozna celo mesto, kajti on je pravi pravcati čevljarški učenec, on je vzor čevljarškega učenca. Kakoršen je on, takega čevljarškega učenca si je predstavljala naša domišljija že izza mladih let.

Ako ga hočete gotovo videti in spoznati, pojdite tako okoli osme ure zjutraj po nekaterih najbolj znanih ulicah našega mesta. Že od daleč boste slišali krepko življenje one znane vojaške koračnice:

Tatadra je jabke vzal

Tatadra je v kajho šel ...

Ta, ki žvižga, je on, naš čevljarški učenec. Glejte, malega fantka! Zamazan je od pet do glave! Najbolj potreben vode je njegov predpasnik. V licu pa se brezdvoma umiva. Kajti zjutraj še v obrazu nima drugega madeža nego k večjemu od kave. Dokaz, da se umiva, je tudi njegova glava. Lasje še so sedaj mokri in skrbno počesani, odzadi in naprej k višku ... To je frizura čevljarških učencev! Zdaj gre nekam po čevlje. Čez kake četrt ure bo šel zopet nazaj, takrat bo imel okoli vratu obešenih par čevljev, ali pa bo pojejinca držal v roki.

pozornost na poljedelske koristi in se odločno upre sebičnim težnjam industrije in prekupecev.

Gosp. dr. Ploj je vprašal ministerskega predsednika zaradi ravnanja okrajnega glavarja v Ljutomeru prigodom Slomškove slavnosti nasproti Sokolom.

G. Berks je v interpelaciji do pravosodnega ministra označil zadnja imenovanja na Sp. Štajarskem.

G. posl. Robič je, predlagal, da se opuste mitnice na državnih cestah.

Poslanec Pfeifer in tovariši so predlagali, da se premenita §§ 28 in 198 zakona glede osebnega doh. davka, da država izdatno prispeva k troškom za streljanje proti toči, in da se odpravi takozvana vinska klavzula.

Državni zbor.

Pogajanje med vlado in Čehi.

Vse popraša: kedaj se bo začelo v državnem zboru redno in mirno delovanje? Kdo ve to? Eno je gotovo: če se vsem avstrijskim, posebno slovanskim narodom da, kar njim gre, nastane mahoma mir. Toda vlada ima grozen strah pred nemškimi narodnjaki, posebno pred Schönererjanci; zdaj pa ne da ne Čehom, ne drugim Slovanom, kar bi se njim brez najmanjše škode za državo in za Nemce smelo dati. Vršila so se nekova pogajanja med ministerskim predsednikom in med Čehi; toda ker se ustavljajo nemški naprednjaki in narodnjaki, si ne upa vlada zadovoljiti Češkim željam.

Vojaški novinci.

15. marec se približuje. Tega dne bi se imelo začeti novačenje. Toda dotični vladni predlog že stoji več tednov na dnevnem redu zbornice; a do danes se je še le izročil vojnemu odseku! Vlada bo morala, če se postava ne sprejme do zgornjega dne, državni zbor zaključiti ter na podlagi § 14 uveljaviti novačenje.

Nujni predlogi.

Zbornica razpravlja dan za dnevom z raznimi nujnimi predlogi, katerih nujnost se pa zavrže. Poslanec Šileny je predlagal, da vlada prej ko prej predloži načrt zakona o obveznem zavarovanju za starost in proti nezgodem. Cingr je predlagal vpeljavo osemurnega dela v rudokopih, nedeljski počitek, o ženskem in otroškem delu v tovarnah. Nujnost teh in mnogih drugih predlogov se je zavrгла.

Učenci ljudskih šol žive z njim večinoma v prijateljstvu. Za to ga pozdravljajo s srčnim: »Servus«. Ako je dobre volje, odgovori, če pa je slabe volje, žvižga si naprej in jih niti ne pogleda. Da bi on prvi pozdravil kakega takega malouglednega človeka, kakor je učenc ljudskih šol, to se ne dogaja. Če sploh koga pozdravi, je to gotovo velik gospod, n. pr. častnik, mestni odbornik, uradnik in kakor se že imenujejo vsi visoki stanovi našega mesta.

Častnike in sploh soldaški stan visoko čisla. Ako mu trd in možki nastop častnika ugaja, tedaj se obrne in maršira po ulici za njim ali pa zraven njega, dokler ga častnik ne napodi. Ko ga napodi, je navadno hudo razjarjen, toda svoje jeze ne pokaže častniku, ampak njegov strel vod so prijatelji iz ljudskih šol, katerim zasoli v jezi takoj gorko zaušnijo. Kadar marširajo vojaki skozi mesto, tedaj je naš čevljarček gotovo tudi ob njihovi strani, dokler se ne naveliča, ter postoji ob oglju dveh ulic, odkoder s širokosmehljajčim obrazom motri branitelje domovine.

Vsaka izložba mu je dobro znana. Pred njimi je prežvižgal že marsikateri marš. Po kavarnah so mu znani vsi vsakdanje gostje. Ne zahaja še sicer sam v kavarne, pa saj se skozi okna vidi jako dobro v kavarne.

Razpravljalo se je tudi o nujnem predlogu poslanca Šileny, kako se imajo znižati ali odpraviti dolgovi na kmetskih posestvih. Dasiravno so Slovenci in Čehi glasovali za nujnost predloga, se je vendar zavrгла. — Ti nujni predlogi se vlagajo in o njih se vprizarja razprava le iz tega vzroka, da se zabrani posvetovanje o vladnih predlogih.

Olika vsenemških poslancev.

Češki socijalist Fressl je nameraval uni dan govoriti v češkem jeziku celih osem ur. Eno uro že govori. Wolfijani so pa začeli tuliti; z vsilo so skušali Fressl in njegove tovarše, ki so ga branili, iztirati iz zbornice. Reditelj Walz je moral stopiti vmes in njegovim medvedovim rokam se je posrečilo, da je razgnal obe stranke. Zavoljo groznega trušča, ki je nastal po vsej zbornici, se je morala seja pretrgati za pol ure. Ko predsednik sejo zopet otvori, dovoli Fressl govoriti nadalje. Nastal je divji hrup. Fressl spregovori le par besed, potem pa govor skone in mir se povrne vsaj za nekoliko trenutkov.

Nove laži zoper katoliško cerkev.

Schönerer je vložil neko interpelacijo, v kateri trdi, da katoliška cerkev baranta z odpustki. Predsednik odredi tajno sejo, v kateri se je interpelacija prečitala. Ugovarjali so obrekavalnim trditvam vsenemških poslancev, ki so med razpravo zbežali z zbornice, dr. Kern, dr. Scheicher in dr. Luegger; zagovarjali sta jo socijalni demokrat Seitz in Schönererjane dr. Tschann. Po večini glasov se je sklenilo, da se ta interpelacija ne sme tiskati. Brez vsakega razgovora se je isti sklep storil tudi zastran druge, enako nesramne interpelacije. Za objavo so glasovali tudi nekateri Mladočehi.

Politični ogled.

Slovenska realka na Kranjskem.

Pretekli dni je bilo pri naučnem ministru na Dunaju odposlanstvo iz Idrije, ki je prosilo, naj bi vlada dovolila idrijski občini erarski prostor za zidanje slovenske realke v Idriji. Minister je obljubil, da se to zgodi. Kranjski Slovenci dobe zopet en zavod več, mi Štajerci pa zavstajamo.

Slovenci v Ameriki se čvrsto gibljejo.

Imajo tri slovenske časopise in sicer: »Glas naroda«, »Amerikanski Slovenec«, »Nova Domovina«. Vsak list ima tudi svojo tiskarno.

Ako je na ulici in je dobre volje, ne pusti rad koga pri miru. Če ti pride nasproti, vzdigne hipoma neposredno pred teboj roko ..., ti misliš, da bo te udaril, toda on potegne z roko le čez svoj nosiček in gre dalje. Ako pride odzadej za teboj, moraš se mu izogniti, če se sam ne domišliš, pa bo te opomnil. Ako ga ne ubogaš, gotovo bo nekaj naredil, da se bo smejala cela ulica, če ne druga. prišel bo čevljar, ki ga nosi v roki, s teboj v neljubo dotiko. Pozdravlja rad vsakega z »dober dan« ali pa »poljubljam roko«. Kdor mu ne odgovori, ošteje ga s psovkami.

A hudoben ni! Kjer se dogodi kaka nesreča na ulici, je čevljarski učenec prvi zraven. In takrat rad pomaga, da gre po policaja, fikerja, ali zdravnika, kogar je ravno treba.

Javen red mu je zelo pri srcu. S policaji si je dober in jih obvesti o vsakem neredu. Četudi včasih katerega spelja na led ter ga zvodi na kraj, kjer se nič nerednega ni dogodilo, to mu naša vrta policija velikodušno odpušča.

Njegovi tovariši niso tako znani in priljubljeni po mestu, kakor on. Pa tudi nobeden ni tako poreden, hudomušen, zavihan in živahen. On je zares vzor čevljarskega učenca, za to pa je tudi ljubljene našega mesta. Naše mesto ljubi vzore....

Angleški kralj Edvard je baje hudo bolan. Kralj ima raka v goltancu kakor rajni nemški cesar Friderik. Seveda se zna bolezen dolgo trajati.

Važna spreobrnitev. Vilijam Ryan v Birminghamu, visok dostojanstvenik med prostozidarji, se je zopet vrnil v naročje katoliške cerkve. Slovesno se je odpovedal prostozidarstvu v cerkvi sv. Pavla v Birminghamu.

Nemški cesar rad govori in veliko govori. Kdor pa veliko govori, včasih tudi ne previdno govori. No tudi nemški cesar v tem oziru ni izjema. Za to pa odslej ne smejo več biti pri njegovih govorih časniki navzoči, da ne pridejo vse pametne besede cesarjeve na svetlo. Boljše bi bilo, da bi se cesar navadil raje premišljeno govoriti, ne pa da še dalje hoče vstrajati pri svojih napakah, a za to odganja časniki.

Vojska v Južni Afriki. Vest, da se misli burski general Botha udati, je bila izmišljena. General Dewet je zopet srečno ušel angleškim zankam, v katere so ga mislili vjeti. Na Angleškem je vedno večje število onih, ki želijo z Buri miru. Toda tovarničarjem in drugim bogatašem vojska nese, za to si ti ne želijo njenega konca.

Razmere na Kitajskem. Dne 26. febr. t. l. je bilo usmrtenih nekaj kitajskih kolovodij, mej njimi generala Čičin in Ču-čen-Yen in sicer sta bila poslednja usmrtena na ravno istem mestu, kjer sta onadva dala usmrtiti evropske podanike. Usmrtitvi so prisostvovali ruski, francoski in nemški vojaki. Na morišče so ju pripeljali japonski vojaki ter ju potem izročili petim rabeljnom. Oba sta sicer nosila generalske uniforme, a brez redov. Prvemu so odsekali glavo Čičinu, ki se je korenjaško držal do zadnjega, drugi, general Ču-čen-Yen pa je bil od strahu že na pol mrtev, ko so ga pripeljali na morišče. Obema je rabelj prišil glave potem zopet k truplu, na kar so jih položili v dragocene rakve in jih izročili njunim sorodnikom. Kitajski dvor se je baje popolnoma udal velelastim ter zaukazal vojaštvu v Singanfu, da se ne sme najmanje upirati četam velelasti, ki se bližajo kraju. Rusija je sklenila s Kitajsko pogodbo, vsled katere so izročene Rusiji v izključno upravo ogromne pokrajine Mandžurija, Mongolija in Turkestan. V teh pokrajinah ne sme ne graditi železnic, ne prestopiti s svojim vojaštvom ozemlja druga država nego Rusija in celo ne Kitajska.

Dopisi.

Sv. Andraž v Slov. goricah. (Neopravičeni napad.) V 3. številki l. l. je prinesel ptujski »Štajerc«, kateri hoče vse nemškutarske kmete se bolj neumne narediti, dva dopisa od Sv. Andraža v Slov. gor. in sicer se prvi tiče gospodičine poštarice pri Sv. Andražu. Piše, da omenjena gospodična ne ljubi »Štajerca«, ampak ji bolj ugajajo drugi slovenski listi, tudi »Slovenski Gospodar«. Če je gospodična res takega mišljenja, ji je to le v čast, »Štajercu« pa nikaka krivica. Po vsej pravici smo »Slovenskemu Gospodarju« veliko hvale dolžni, ker ta list je v našem kraju prvi začel probujati slovenskega kmeta k zavednosti ter nam kazal v pravi luči tiste navidezno prijazne, pa le svoj dobiček iskajoče gospode kateri prihajajo k nam v ovčjem oblačilu, pa so hujski od volkov. »Štajerc« me živo spominja na basen »lesica in krokar«. Lesice je izvabila krokarju s svojim laskanjem zadnji kosček sira. »Štajerc« pa bi rad izvil slovenskemu kmetu zadnji vinar denarja. Saj je prišel že v prvi številki tako priliznjen, rekoč: Ljubi moj kmet, če ti nič nimaš, tudi jaz nič nimam. Če slovenski kmet kaj ima, ali treba naravnost hiteti h tebi »Štajerc« in h kakemu nemškemu trgovcu na Ptuj, da napolni tvojo nikoli polno malho. Kdor se komu sladi, ima gotovo vzroke za to. Če

hoče kdo kaj sprositi, se mu dobrika, da lože svoj namen doseže. Tako je »Štajerc« prišel prosjačit k slovenskemu kmetu, naj ga podpira, da ne omaga on in njegovi nemčurski somišljeniki. Slovenski kmet te naj podpira, kaj ne, v spodirvanju poštenih slovenskih časnikov, kmetov in trgovcev? V drugem dopisu pa »Štajerc« omenja nekega šolskega svetovalca. Pač močno pomilujem take duševne reve, kakoršni je ta dopisnik, če ne ve, iz kakih udov krajni šolski svet obstoji. S tem kaže, da ima sam rezano slamo v glavi, ne pa napadeni šolski svetovalec.

Iz ormoškega okraja. V vsaki številki »Štajerca« nahaja se par rubrik, kjer si nemškutarske ormoške butice praznijo svojo modrost. — Tudi v zadnji številki je nagromadil nekdo deloma navadnih laži, deloma zavijanj ter skoval dopis iz »ormoške okolice.« — V sramoto našim nekaterim ormoškim okoliškim kmetom moramo priznati, da se nahaja po nekod ta na najnižji stopnji stoječi list »Štajerc«. — A uverjeni smo, da bo vsled omenjenega dopisa vsak poštenjak vrgel list tja, kamor si zasluži. S tem dopisom pokazali so se naši ormoški nemškutarji, kateri so istemu vsaj najmanj kumovali, prave »prijatelje kmeta«. Poslušajte in strmite! Okrajni zastop ormoški je sklenil vsled zahteve c. kr. vlade, da prevzame 10% vseh stroškov uravnanja Drave v takozvanem »frajnhovskem zalivu«, ker bi se sicer ta prispevek zahteval od prizadetih posestnikov — kmetov, katerim je že Drava itak odnesla na stotine oralov najplodnejše zemlje. — Okrajni zastop ormoški, — v katerem sedi več kot dve tretjini kmečkih zastopiko, — razbremenil je s tem uboge posestnike občutnih denarnih žrtev ter tudi omogočil, da se uravnanje Drave že na spomlad počne. — Proti podpori so glasovali le nemški zastopniki mesta ormoškega. — Kako bi tudi imel Nemec ali nemškutar srce za slovenskega poljedelca!

Dopisnik v »Štajercu« seveda javka, da se je ta predlog sprejel, on bi pač s svojimi somišljeniki rad doživel, da bi naši kmeti prišli na beraško palico. Mi smo o tem vrlem činu našega okrajnega zastopa molčali, ker ne obešamo vsega na veliki zvon. — Sedaj pa, ko se v javnosti ta korporacija napada zbog tega, zahtevamo od naših kmetov poštenjakov, da izvajajo iz tega posledice, ter se ogibljuje svojih sovražnikov kakor kuge. Zob za zob!

Tudi to se dopisniku ne dopada, da so morale občine Pušince, Litmerk in Hardek zvišati občinske naloge. — Njegove podadtke moramo pred vsem popraviti na tak način, da imajo občine Pušinci 60%, Litmerk in Hardek po 70% občinske doklade, ne pa kakor on po svojih informacijah trdi 80, 82 in 90%ne doklade. — Potuhnjeno zavija oči, trdeč »mi ubogi kmeti bomo pač morali plačevati, da bomo zeleno gledali«. Kdo pa je kriv temu? Odgovori lažidopisnik! Tvoji ormoški prijatelji, kateri so zahtevali izšolanje iz dosedajnega šolskega okoliša ter povzročili s tem, da si morajo okoliški kmeti zidati lastno šolsko poslopje. Pometaj toraj pred drugimi durmi. — Hvala narodni požrtvovalnosti okoliških občin imeli bomo svojo lopo šolsko poslopje. — Za obstanek slovenske šole nas ni strah, kakor menda plančanega dopisnika v »Štajercu« za obstanek nemške šole v Ormožu. — V tem strahu mu je seveda na potu tudi šolarska kuhinja, kjer dobiva uboga naša deca topel obed, kar imenuje dopisnik »čorba«. — Taki napadi ne bodo ustavili požrtvovalnosti ormoških narodnjakov, ampak bodrili jih bodo k vstrajnemu napredovanju v početem dobrodelnem delu tudi bodočo zimo. — Ti, slovenski kmet, pa idi in poglej si ubogo šolarsko mladino, ko dobi topel obed v gostilni g. Kachbrennerja in blagorval bodeš dobrodelnost naših ormoških narodnjakov, a če bodeš poznal dopisnika v »Štajercu«, izogibal se ga boš zanaprej.

Kake gore list je dotičnik, kaže s tem, da hvali »Liedertafel« ali takozvani »Narren-abende«, katerega je priredilo ormoško nemško pevsko društvo. — Verjamemo, da je bil on mej sorodnimi dušami. — Mogoče mu je ta večer zmešal še tisto malo možgan čí jih je v obče imel. — Kako drugače je to pri slovenskih veselicah! — Dopisniku so se kar lasje ježili, ko je bila Slomšekova slavnost v Ormožu ter je bila vstopnina [za kmete znižana na 20 vinarjev, mej tem ko je pri nemških svečanostih »vsak gospod tam kde sedi«. Aha, zdaj pa vemo. Pasja noga, ta pa zna. — Kako zelo ga je zdrava pamet po tem pustu zapustila, dokazuje dopisnik s tem, da si domišlja, da zahtevajo ormoški narodnjaki (po dopisniku »žlahta«), da se mora pred njimi »vse na prsi trkati ali na vampe hiteti«. Pa nekaj še je, kar našega poštenjaka hudo ježi. Okrajni zastop postavil je nove samoslovenske kažipote, ne da bi njega vprašal. — Res nezaslišeno! — Ko vam torej ta nazovi-poštenjak po okrajnih cestah pohajkuje, zapazi dva uboga »vandrovca«, jeden je bil Nemec, drugi pa Poljak, katera sta gledala ta prešmentani samoslovenski napis. Važno pri tem je bilo jedino to, da je Nemec vedno kihal, iz česar je naš pohajkovelec kunšno sklepal, da mu slovenski napis ne diši. — Poljak je bil seveda pametnejši ter je odločno trdil, da je menda to kaki napis, kateri prepoveduje skladati nesnago. — Dopisniku in vsem njegovim somišljenikom izjavljamo enkrat za vselej, da okrajni zastop ne bo popraševal za svet renegatov, ampak bo delal vedno po svoji narodni zadači. — Naj si pogleda javne napise v mestu Ormož ter ravno tako zahteva, da so isti vsaj dvojezični.

S tem mislim smo obračunili z dopisnikom Štajerca. Označili smo njegovo grdo, ničvredno orodje. — S studom se moramo odvrniti od ljudi, ki tako delajo proti našemu kmečkemu ljudstvu. Ali dobro, da se poznamo!

Z Murskega polja. Dragi prijatelj! Ako si se udeležil lani Slomšekove slavnosti v Ljutomeru, si si moral pritrditi, da je bila udeležba velikanska. Videli si med množico tudi razna društva. Z lahka si tudi opazil navdušenost ljudstva, katero goji do našega nepozabnega škofa Antona Martina Slomška. Če bi se toraj tudi sedaj sešla v Ljutomeru in bi želel poznovati naše murpoljske razmere, bi te drage volje spremljal in ti razodeval, v kateri kraj je že prilezel »Štajerc«, ali bolj domače, »giftna krota«, nazadnje pa bi ti svetoval, da sedeva na vlak in hajd proti severu. Ne dolgo in sprevodnik bi klical »Bučecovci« ter naznanjal, da smo v kraju, kjer je letos ob času volitev vsakemu slavnoznani Wratschko tako slavno obhajal svoj shod zunaj na cesti v — snegu, zapuščen od svojih ovčic. Tudi midva izstopiva. Pa vendar ne vprašaj, zakaj da ravno tu, saj se Wratschko s svojim sosedom te vasi ni tako oslavlil, da bi bilo nama vredno, jo posetiti. Malo potrpežljivosti, zakaj tu namreč najlože dobiva v roke — naj se nama ne šteje v greh — »Štajerca«.

V njem bodeva namreč našla, kako se »več kmetov« — morda vsi razen dveh, zagovarja proti dopisu »Slov. Gosp.« od dne 24. jan. Posebno povdarjajo, da ne trpijo laži, da ljubijo le resnico. In dalje, da so do svojih sobratov kmetov tako dobroželjni, da jim hočejo iz same ljubezni do njih voliti za poslanca najhujšega posilinemca, da le taisti sladko izgovori besedo »kmet«; seveda, kaj pa je njim v tej neznosni »kmetški ljubezni« za — narodnost. In kako trdno stojijo za kmeta — le trije so baje taki grešniki, da ne marajo voliti kmeta, ter se raje zavedajo, da so sinovi matere Slave.

Pa vprašal me bodeš, da ti »več kmetov« tudi morajo imeti kolovodjo in kdo neki je vzrok, da vse okrog po vasi lazijo »giftne krote«? Ali pri tem vprašanju bi me preveč zašegetal. Rad bi ti namreč natančneje opisal celo sestavo teh »več kmetov«, pa

ker se nama mudi dalje, zato te le hočem seznaniti vsaj z njih kolovodjem. To je oseba, kmet, ki kot tak ni kaj izvanredno umen — pa saj menda sam kaj poznaš na gospodarstvu. Pred par leti je bil celo obč. predstojnik, goreč narodnjak pravega duha; pozneje se je nagnil na nasprotno stran, a zdaj pa je v vse zveličavnem posilinemškem taboru. Tudi za »kmetško zadrugo«, ki se tu bori s smrtjo, je kar gorel od začetka ter največ storil, da se je sploh oživila, meneč, tudi v zadrugi je mogoče širiti vsenemški duh. Ko je zdaj to spoznal kot nemogoče, jo je popihal, misleč, ako ljudem priskrbim onega zveličavnega »Štajerca«, bom preje žel slavo, ko pa pri zadrugi, zato ga pa tudi vsiljuje vsem, ki so »ubogi v duhu«, katerim se še niti nikdar ni sanjalo, kakšna stvar da je politika.

Dragi prijatelj! Ker se bojim, da se naju tu prime ostuden posilinemški duh, zato zdaj, ko sva se vsaj nekaj tu seznanila, odpotujeva dalje. Sediva zopet na vlak ter se peljiva v Maribor, da tam prosiva urednika »Slov. Gosp.«, naj skrbi, da bodo njegovi citatelji tudi izvedeli, kako v Bučecovcih »več kmetov« trdno stoji za »kmeta«.

Loka pri Zid. mostu. Na pustni ponedeljek pripeljejo mene opravki v Loko, grem zamišljen po cesti in naenkrat slišim v blaženi nemščini klicati: »Fräulein Mali, baben's was Katzenjammer?« »O nein, Fräulein Rezi, es war gestern so schön.« »Kje se le ti dve Nemki tukaj znajdeti?« vprašam nekega kmeta in ta se odreže: Ee, kaj Nemki, ena je pristna Kranjica in druga pristna Savinjska deklica, pa nemško morata zmiraj govoriti. Pa, pravi kmet dalje, pri nas v Loki — v stari slovenski Loki — se še več nemški govori in to posebno v občinskem uradu. Župana imamo Slovenca, saj še nemški ne zna, odborniki razun 4 so Slovenci vsi, pa vse to nič ne pomaga, imamo tajnika, tudi rojenega Slovenca, pa ta je zagrizen posilinemec, ker tako hoče imeti njegova gospa in on tudi sam je poln nemškega duha. Za to so ga bili pred nekaj leti slovenski narodni Teharčani iz svojega občinskega urada odslovili in slovenski Ločani so ga sprejeli in ponižno in potrpežljivo prenašajo, da sedaj v Loškem občinskem uradu nemštvo širi. — Gospod župan, in občinski odborniki, ki zastopate slovensko občino, ali spite? — Ali ne vidite? — Le zdramite se iz narodnega spanja, ne bojte se gospodov na Zidanem mostu, vpeljite v občini strogo slovensko uradovanje. Zahtevajte to od svojega tajnika in ako se ne poda, pa službo razpišite in bode se že našel kak pošten Slovenec, ki bo gotovo tajništvo tako spretno, če ne še spretnejše opravljal, kakor dosedanji. — To za danes. Kadar zopet v Loko pridem, znabiti zveč kaj novega in zopet sporočim »Slov. Gospodarju«.

Razne stvari.

Nagla smrt. V Selnici ob Muri se je pri podiranju drv ponesrečil 16letni fant Fr. Reiter. Bil je prvi priči mrtev. Nagle, ne-
previdene smrti varuj nas, o Gospod!

Začenjajo spoznavati. Vrli »Sl. učitelj« poroča: Liberalni poslanec Momentje na Laškem priporočal, da se veronauk zopet vpelje v šole, kajti v nravnem oziru se kaže očividni propad, katerega je mogoče le z verskim mišljenjem odstraniti, ker le z vernostjo se je mogoče bojevati proti slabim človeškim nagnjenjem. Tako sodijo liberalni možje o brezverski šoli.

Vodja šentiljske šulferajnske šole, ter ob enem voditelj šentiljskih Posilinemcev, g. Höltsch, se strašansko togoti nad našim listom, a posebno še nad šentiljskimi vrlimi slovenskimi mladenci, ker si ga le-ti »pre-drznejo v »Gospodarju« tako pošteno osvetliti. Do ram si zavihuje svojo, iz nemškega lana narejeno srajco, ter kliče v »Marbur-

gerci« svoje mogočne »gesinnungengenossen« v boj zoper »Windische Buben«. Ha-ha, gospod, zastoj je vaša jeza; ker teh mladih bojevnikov vi ne boste nikdar premagali! Mi gremo naprej!

Sveto leto. Kakor naznanja cerkveni zaukazni list za lavantinsko škofijoštev. V., kateri se ravnokar tiska in se bode jutri razposlal, se začne sveti ali jubilejni čas za našo škofijo s četrto postno nedeljo ter se konča s 16. nedeljo po binkoštih, t. j. na praznik sladkega imena Marijinega. Začetek jubilejnega časa bode naznanilo v soboto dne 16. marcija zvečer ob 6. uri slovesno zvonjenje po vseh župnijskih cerkvah skozi pol ure!

Umrli je dne 1. t. m. pri Sv. Bolfenku blizu Središča ondodni trgovec s špecarijo Štefan Sostarko. Mož je vzlic temu, da je živel od Slovencev, bil vendar strogo germanskega mišljenja in zvest razširjevalec ptujskega nemčurskega lista »Štajerec«. N. v. m. p.!

Samo 14 dni oženjen. Na Lilaškem vrhu je umrl posestnik Gregor Prener. Pred 14. dnevi je obhajal svojo gostijo; tačas bil je popolnoma zdrav.

Iz dravskega polja nam poroča prijatelj lista, da je našel na poti iz Št. Lovrenca v Cirknico nad neko kovačnico nemški napis: Mihael Viher, geprifte Hufbeslag Šmid. Posestnik tega napisa je baje tudi naročnik ptujskega nemčurskega lističa. Dalje na tej poti pa se vidi tudi lep slovenski napis: Vincec Lubec, kovač. Pri tem je dal naš prijatelj podkovati svojega konja, in njegovemu vzgledu naj sledijo vsi zavedni Slovenci iste okolice.

Iz Slovegradca. Dosedaj je bila tukaj za mesto in okolico štirirazredna šola z večinoma nemškim poukom. Lansko leto so se pa Slovenci in mestjani ločili, in bojo Slovenci imeli trirazredno, mestjani pa dvo-razredno šolo. Slovenci so si kupili grad Rothenthurn v Slovegradci za šolo, Nemci in nemčurji pa si bojo novo postavili za 64 tisoč kron. Delo je že dobil Gollov prijatelj Miglitsch iz Slatine za 7% nižje, dasiravno je nek stavbarski mojster iz Maribora šel 12% nižje. Prejšnja nemčurska šola je bila prava mučilnica za slovenske otroke; merodajni moške naj skrbijo, da bo na okoliški šoli imela slovensčina več pravice, da se ne bojo slovenski otroci dalje mrcvarili in trapili s prevelikim nemškutarjenjem. Od same nemščine še človek ni sit, in pameten tudi ne.

Št. Pavel pri Preboldu. Pretečeno soboto smo pokopali tukaj fanta, za katerim nam je žal vsem, ki smo ga poznali. Le eden glas je šel o njem: Rožajev Tonček je moder in pošten fant. On ni bil eden izmed tistih revežev, ki v zdravih dneh duhovnika zaničujejo, v smrti ga pa kličejo na pomoč. Bil je zmiraj na katoliški stranki. Dasiravno v gostilni doma, kjer je lažje slišati kaj pohujšivega in lažje zajti, pa Tonček je ostal zvest sv. veri. Bog mu daj mir in pokoj, na zemlji pa veliko takih, ki ga bojo posnemali.

Pasja steklina se je pojavila v okolici Sv. Bolfenk pri Središču; zlih posledic še sedaj ni. Psi bodo morali biti dalj časa privezani.

Iz Vidma se nam naznanja, da se ondi obhajajo tekoči teden duhovne vaje, katere vodita gg. P. T. Salezij in Fulgencij, frančiškana iz brežiškega samostana.

Nauk za župnike, župane, strelce. V Zrečah pri Konjicah se je minulo leto na veliko soboto ob enem z glasom zvonov po stari navadi oglasila še strelba. Pri tej so se rabili tudi topiči, kakoršne je kot novo iznajdbo »zoper točo« izdelovala tvrdka Lorber v Žalcu. Strelbo je ob cerkvenih slovesnostih zkoz celo vrsto let oskrboval popolnoma zanesljiv viničar Mihael Krančan. Ob lanijski strelbi pa se je jeden možnar razletel na nevesekoliko komadov. Izmed razletih tresek

je jedna zadela strelca v desno lice ter prelomila kost pri ušesu. Vsled tega se je Krančan zgrudil in na mestu umrl. To je dalo povod, da je c. kr. državno pravdnistvo v Celji spravilo na zatožno klop tri prizadete osebe. Toženi so bili gg: Lorber, ker je prodajal topiče brez znamke, takoiimenovane »Meistermarke«, kakoršno zahteva vis. c. kr. namestništvo v Gradcu z dne 15. maja 1877, deželni zakonik št. 14; nadalje župnik Karba, ker je take topiče kupil in izročil v porabo, potem župan Rušnik, ki je dovolil strelbo s takimi topiči. Dne 6. septembra 1900 je c. kr. okrožno sodišče oprostilo krivde in kazni vse tri obtožence. Zoper takšno razsodbo se je pritožil c. kr. državni pravdnik, g. dr. Bayer. Letos dne 22. februarja je zadvo obravnavalo sodišče na Dunaju, takoiimenovani »kasacijski dvor«. To sodišče je potrdilo celjko razsodbo nedolžnosti župnika in župana, a za gospoda Lorberja je odredilo novo preiskavo v Celji.

Črtice iz slovenske zgodovine. Kat. tiskovno društvo je ustreglo občni želji, da se te črtice izdajo v posebni knjižici; izšle so, kolikor se jih je doslej tiskalo, kot 1. zvezek knjižnice »Pod Lipo«, ki bo prinašala razne poučne spise za ljudstvo. Vsebinsa pričujočemu zvezku so stari Slovani. Zvezek stane brez poštnine le 30 vin. in obsega 96 strani. Berivo naj pride v velikem številu med ljudstvo, zato se rodoljubi prosijo, da si dajo Črtice iz slovenske zgodovine poslati po cel paket, da je razdelé. Najboljše sredstvo za probujo naroda je zgodovina.

Duhovniške vesti. Vsled povišanja kanonika Janeza Križaniča stolnim dekanom mariborskega kapitola, je izpraznjen eden kanonikat, ki je razpisan do dne 9. aprila t. l. — Č. gosp. korni vikar Matevž Štrakl je toliko okrevljal, da se je vrnil domov in nastopil zopet svojo službo.

Postne pridige v mariborski stolnici ima letos kapucinski provincijal Lipniški, o. Edvard Bervar. Govori o trpljenju Kristusovem in o trpljenju sv. cerkve.

Papež Leon XIII. Zadnjo nedeljo je preteklo že 23 let, kar so bili kronani sedanjci sv. Oče Leon XIII. Leta 1878 bi ne bil nihče mislil, da bi tedanji 68letni starček kedaj doživel tako visoko starost. A milost božja je podpirala razsvitljenega Kristusovega namestnika v teh vihranih časih, da je vkljub mnogostranskim skrbem in neštevilnim žaljenjem od strani zakletih svojih sovražnikov doživel izredno starost 91 let. Sivolasi starček je celo izrazil, da ima upanje z božjo pomočjo doživeti celo še 100 let. Dal Bog, da bi se to uresničilo! To bi bil sijajen jubilej in veliko veselje za vse katoličane, poraz pa in udarec za vse nasprotnike katoličanstva!

Na Črni gori so našli na pustno nedeljo obešenega Franca Smolnika. Vzrok neznan. Mati ga je našla in vrv odrezala.

V Nazapljah, župnija Majšberg, so našli zadnji četrtek obešenega neznanega tujca. Obleka je zaznamovana z R. Š. Sodijo, da je iz radgonske okolice doma.

Poslanec dvor. svet. dr. Ploj posreduje pri zunanjem in notranjem ministerstvu, da slovenski delavci na tujem, posebno na Nemškem, dobijo pri vseh nesrečah potrebno varstvo. Več prihodnjic o tem.

V vavodu č. šolskih sester v Mariboru je umrla dne 6. marca prejšna č. mati in ustanovnica mariborskega zavoda, s. Marjeta Pucher v 83. letu svoje dobe. Pogreb danes popoldne ob 4. uri. N. v. m. p.!

Umeščen je bil dne 1. marca v Slov. Bistrici na župnijo Poličane in v nedeljo župljanom predstavljen č. g. Jožef Mlasko.

Ljudsko štetje. Nekje v brežiškem glavarstvu je velika slovenska občina. V tej je baje en orožnik naznanil kot svoj občevalni jezik nemščino. Čudno! Kako hodi po patroli, ker ljudje nemški ne znajo?

Iz Vuzenice senam poroča: Pri pogrebu g. Mettingerja govoril je naš č. g. nadžupnik ranjkemu na grobu v nemškem in sloven-

skem jeziku. Ta dvojezičen nagovor je razburil nekatere nemške nacionalce iz dravske doline tako hudo, da so so začeli vesti skrajno nedostojno. Nemško in slovensko občinstvo je bilo razjarjeno zaradi njih nastopanja. Nemška omika je pač povsod enaka. Kaj ne?

Iz Sestrž se nam poroča: Dne 6. t. m. položili smo k zadnemu počitku telesne ostanke pridne, marljive in pobožne žene Jakoba Sagadina bivšega posestnika in gostilničarja v Sesterzah župnije Majšperske. Rojena je rajna Zofija 15. maja 1832 in je 40 let živela lepo v zakonskem stanu. Pred sedmimi leti je umirala njena sosedka. Tudi pokojna Zofija gre kakor vselej rada k smrti svoje prijateljice. Tu nagloma pade v omedlevico, iz katere jo navzoči po umnem ravnanju ojačijo, da je zamogla peš domu. Še isti popoldne zadene jo kap po celi desni strani in na jeziku. Vsa zdravila so bila brez uspeha. Reva ostala je mutasta in na desni strani truplja popolnoma mrtva. Par let za tem je še imela toliko moči, da je prišla iz postelje pod milo nebo. Ali zadnji dve leti bila je vedno v postelji ter naznanjala hude bolečine po celem telesu. Prejemala je rada z velikim zaupanjem pogosto sv. zakramente. Imela je vedno rožni venec v rokah in molila v duhu, in nikoli ni bilo videti pri njej. kake nevojje zavoljo tolikega sedemletnega trpljenja, iz katerega jo je zdaj rešil ljubi Bog.

Pošten in zanesljiv oženjen mož bi rad našel službo hišnika, sluge, nadzornika itd. v Mariboru ali v Ljubljani. Priporoča se od merodajne strani kot veren, vesten, trezen pošten služabnik. Premenil bi svojo službo rad le zaradi svojih otrok, kojim bi se tam ponudila priložnost, razne šole obiskovati. Naslov dotičnega se izve pri uredništvu »Slov. Gospodarja«.

Iz drugih krajev.

Kako narašča denar? Mnogo časa je imel urednik nekega nemškega lista, ki je izračunal, kako bi narastel jeden nemški pfenig, ako bi se ga ob rojstvu Kristusovem 4-odstotno naložilo. Do 25. decembra 1900 bi iz jednega pfeniga postala ogromna svota 388408290406793712414659432839 mark in 4 pfenigov. S to svoto bi se 255531770004-4695476412krat pokril izdatek (152 mil. mark) za nemško ekspedicijo v Kino.

Koliko velja Angleže jeden Bur? Vojna v južni Afriki je veljala vsak teden Angleže 75 milijonov frankov. Tako zagotavljajo statistiki. Sedaj se je število angleških vojakov v južni Afriki zmanjšalo in sedaj velja Angleže vojna vsak teden 50 mil. frankov. Vsak ubit Bur je torej prej Angleže veljal 1,250.000 frankov, sedaj jih velja 900.000 frankov. Koliko jih bode še-le sedaj veljal, ko Kitchener dobi zopet novih jezdecev.

Učitelji v državnem zboru. V državnem zboru je sedaj kot državnih poslancev 8 učiteljev. Ti so: Jos. Černy, narodni socialist, za Jičin, Jos. Sokol, Mladoček, za Pardubice, Jan Vojtyka, član »poljskega kola«, za Krakov, Jos. Kasper, nemški radikalec, za Trutnov, Iv. Drexel, nemški nacionalalec, za Bregenz, Fr. Schreiter, nemški radikalec, za Litoměřice, Karol Seitz, soc. demokrat, za Korneuburg, Mart. Thurnherr, nemški antisemit, za Feldkirch.

Ogerski konji za južno Afriko. Prejšnji teden so vkrcali na Reki zopet 700 konj namenjenih za angleško vojsko v južni Afriki. Dosedaj so odpeljali iz Ogerske v južno Afriko že 15.000 konj.

Prebivalstvo Petrograda šteje po najnovejšem štetju, ki je ravnokar završeno, 1,439.000 duš. Vsako leto se prebivalstvo Petrograda sedaj pomnoži za 40.000 duš.

V Perzijo je prišlo pred nekaj dnevi večje število uradnikov ruske banke v Petrogradu. Perzijska vlada je dovolila, da ustanovi ruska banka v vseh večjih perzijskih mestih svoje filijalke. To je za ruska diplo-

macija velikega pomena, ker po tem potu se utrudi vpliv Rusije na Perzijo za stalno.

Stavke. V Palermu v Siciliji vlada splošna stavka. Demonstracije brezposelnih in stavkujočih delavcev proti ministerstvu imajo skoro že revolucionarno lice. Vse delo miruje, vsi uradi in šole so zaprte. Splošna beda spravlja ljudstvo do obupa. — V Marzelju na Francoskem tudi stavkujejo. Okoli 200 stavkujočih je napadlo tovarne vozove, orožniki so jih razpršili. Ko so pa zopet hoteli obložiti vozove, je priredilo 2000 stavkujočih delavcev demonstracije. Stavka se nadaljuje.

Staroslovenski rokopisi v Kitaju. Ruski listi prinašajo zanimive vesti o najdbi staroslovenskih rokopisov na Kitajskem. Ruski vojaki so namreč v mestu Mukden našli mnogo starih rokopisov, mej katerimi je bilo tudi več znamenitih. Ti rokopisi izvirajo najbrže iz Carigrada in so iz dvanajstega ali trinajstega stotletja. V trinajstem stoletju so namreč divje čete Mongolov morale in ple-nile po vsej srednji Evropi in odnesle s seboj marsikateri dragoceni biser evropske zgodovine one dobe. Francoska in Ruska akademija znanosti je te rokopise začela proučevati in je mogoče, da se najde v njih važnih podatkov iz zgodovine naših pradedov na vztoku. Zanimivo pa je to, da so nemški listi početkom porogljivo hoteli tajiti to najdbo, a so jo naposled venderle morali priznati.

Društvene zadeve.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali: Slavna posojilnica v Ormožu 20 K, župnik France Hrastelj v Ribnici 10 K, župnik Ivan Pavlič na Bizeljskem 5 K in odvjetnik dr. J. Glančnik v Mariboru 200 K

Posojilnica v Mariboru je imela dne 24. svečana t. l. redni občni zbor. Po poročilu ravnateljstva je pristopilo posojilnici preteklo leto 201 novih društvenikov, izstopilo pa 124. Stanje posojilnice, kakor kaže sklepni račun, je veleugodno.

Seja bralnega društva v Kozjem. Dne 3. suš. t. l. je bila sklicana seja imenovanega društva. Ker pa društvo že del časa nima pravega predsednika, vodil je vse tačasni podpredsednik. V nekem listu na odbor se je v novejšem času tudi podpredsednik odrekal tej časti. Radi tega je vodil sejo župan, kateri je po pregledu imenika takoj naznanil, da seja ni sklepna, ker ni prišlo dosti udov. Bilo jih je samo 29 mesto ene tretjine 35. Ko bi bila seja razpisana z opombo, da se bode kake pol ure pozneje sklepalo pri vsakem številu, bi bila vsa zamotana zadeva razvzolana in društvo bi imelo svojega predsednika. Ker se to ni zgodilo, se je naznanilo, da bo prihodnja seja v ponedeljek, dne 11. marca ob 3. uri popoldne, ter sklepna pri vsakem številu udov. Toraj udje bližnji in daljni, udeležite se tega zborovanja v ponedeljek v obilnem številu, da bo ta zadeva vendar enkrat povoljno rešena.

Kmetijska zadruga za Slov. gradec in okolico ima dne 17. sušca glavno skupščino v Starem trgu pri Petriču ob 3. uri popoldne. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor č. g. prefekta Korošeca iz Maribora o združništvu. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Volitev treh udov predstojništva. 6. Razni nasveti.

Posojilnica na Frankolovem, reg. zadruga z neomejeno zavezo, vabi na drugi redni občni zbor, ki se bode vršil v nedeljo dne 24. marca popoldne po večernicah v prostorih kmetijskega društva v Frankolovem. Dnevni red: 1. Poročilo načeljstva. 2. Predložitev in odobrenje letnega računa 1900. 3. Volitev članov načeljstva in nadzorstva. 4. Slučajni predlogi. K obilni udeležbi uljudno vabi O d b o r.

Iz Braslovč. »Slov. Gospodar« vedno poroča o raznih bralnih društvih, kako to

ali ono napreduje, naše pa nekako spi. Ko bi čč. gg. duhovniki našega društva vedno ne podpirali, in ko bi tako zvestih udov ne imeli, bi bilo že gotovo preminulo, pa sedaj imamo pa zopet upanje boljše bodočnosti, kajti pristopilo je lepo število novih udov. Časnikov se letos sicer ni nič več naročalo, pač pa je knjižnica močno narasla; za njo imajo č. g. kaplan Ivan Gorišek kot društveni tajnik največ zaslug, ker so društvu darovali mnogo knjig, za kar se njim tem potom izreka prisrčna zahvala, istotako gosp. Juriju Klančniku za lepo izbirko knjig, katere so društvu darovali. Bog njima tisočero plati!

Iz Kozjega. Gospodarskega bralnega društva občni zbor dne 3. t. m. se zopet ni mogel izvršiti, ker ni bil sklepčen. V smislu društvenih pravil vrši se tedaj osem dnij pozneje to je v ponedeljek dne 11. t. m. (ne, kakor se je pomotoma razglasilo, dne 10. t. m.) ob 4. uri popoldne drugi občni zbor, pri katerem zamore zborovati vsako število udov. O d b o r.

Za „Našo Stražo“ je daroval g. Kolanko v Gabersdorfu 2 K. Slava mu!

Hranilnica v Šent Kungoti je imela od 13. majnika 1900 do konca leta vseh prejemkov 28.248 K 53 h, in izdatkov 28.103 K 84 h. Skupni denarni promet torej znaša 56.352 K 47 h. To je znamenje, da je hranilnica in posojilnica koristna in potrebna.

Slov. kat. delavsko društvo v Žalci ima v nedeljo dne 17. marca t. l. ob 3. uri popoldne svoj letni občni zbor v dvorani gosp. Franc Virant-a v Žalci. Posebno zanimanje na to zborovanje vzbuja govor v delavski in gospodarski organizaciji g. Josip Gostinčarja iz Ljubljane. Zatoraj se je nadejati prav obilne vdeležbe. Zborovanje bode kratkočasil pevski zbor gotoveljskih fantov.

Sadno in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj zboruje dne 17. marca t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih gosp. Fr. Rajsterja v Šoštanji. Razven običajnih poročil in volitve novega odbora je na dnevnem redu tudi predavanje o umni sadjereji. Pri tej priliki delili se bodo brezplačno cepiči najboljših sadnih in trsnih vrst; ter se bodo zapisovali tudi udje, koji želijo drevesc in trt iz društvenih nasadov. Mnogobrojne udeležitve pričakuje O d b o r.

Kat. polit. in gospodarsko društvo pri sv. Lenartu v Slov. Goricah si je izvolilo pri občnem zborovanju dne 10. febr. svojim predsednikom g. M. Šumana — podpredsednikom pa g. J. Ropa, oba posestnika v Lormanju. — Kot odborniki so bili sledeči gg. izvoljeni: Franc Krajnc, Dragotin Negovetič, Ivan Šilec, Dragotin Gorjup, Fran Arnuš in M. Ocvirk. — To so možje značajni, ki so v boju zrastle in sicer v boju za narod. Mlademu društvu želimo veliko plodnosnega vspeha.

Na zborovanje „Slov. kat. delavskega društva“ v Žalci je obljubil priti in govoriti v delavski in gospodarski organizaciji delavcem in njih pravim prijateljem kakor tudi nasprotnikom, dobroznani gosp. Josip Gostinčar iz Ljubljane, ki si je poleg g. dr. Kreka pridobil obilno zaslug za delavsko organizacijo na verski podlagi. Toraj v nedeljo dne 17. t. m., ob 3. uri popoldne pojdemo prav obilno v Žalec poslušat znamenitega organizatorja delavstva.

Od Sv. Bolfenka pri Središči. »Zora puca, bit če dan«! Te besede so zelo pomenljive, ker z njimi izražajo naši sosedni bratje Hrvati svojo narodno stališče; pri njih se je že začelo zoriti v narodnostnem oziru, in oni upajo, da se jim bode tudi kmalu popolnoma zdanilo. Tudi pri nas je sedaj, po dolgej narodnostnej temi vendar le enkrat napočila zora, takorekoč zora narodnostne probuje. Tudi pri nas, se bo morebiti vendar le enkrat zdanilo, in bo zasijalo solnce, — solnce omike in duševnega procvita. Naši požrtvovalni rodoljubi nam bojo namreč v kratkem osnovali bralno društvo, katerega namen je, da se ljudstvo poučuje in izobra-

žuje v narodnostnem, in po mogočnosti tudi v gospodarskem oziru. Zeleti bi bilo, da bi k temu prekornemu društvu pristopili brez izjeme vsi župljani. Posebno pa polagam na srce vam, dragi mi mladenči, pristopite vsi k temu društvu, in naj nobeden ne izostane; ker to društvo bo temelj vaše omike, in le na podlagi omike morete domovini koristiti. Vi bodele potem lahko ponosno zaklicali: Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi mladenči! Onim g. rodoljubom pa, kateri se trudijo za osnovanje tega društva, kličemo tem potem, le podvizajte se s tem korakom, dokler se sovragova ljulika ne vkorenini. Na svidenje pri osnovnem zboru.

Pri Sv. Petru v Savinjski dolini ima kmetijsko in bralno društvo »Sloga« svoj ustanovni zbor-dne 10. marca 1901 ob 3. uri popoldne v gostilni pri »Miheljaku«. Vspored: 1. Pozdrav predsednika, 2. govor o potrebi in koristi društva, 3. branje in razlaga društvenih pravil, 4. vpisovanje udov, 5. volitev novega odbora, 6. nasveti. Med točkami vsporeda in po zborovanju petje. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala; toraj tem potom k obilni udeležbi prijazno vabi ustanovni odbor.

Št. Pavel pri Preboldu. Dne 3. marca je imelo tukajšno »Katolsko izobraževalno društvo« v kaplaniji svoj prvi občni zbor. Zbralo se je okoli 40 samo veljavnih mož in fantov iz Št. Pavelske župnije. Društvo se je naročilo na »Slovenskega Gospodarja«, »Domoljuba«, »Dolenjske novice«, »Narodni Gospodar«, »Dom in Svet«, »Vrtec« z »Angeljčkom«, »Venec«, »Cvetje«, »Mir«, »Slovenski list«, »Socijalizem«, na knjige Mohorjeve družbe. V društvo prihajal bo tudi »Slovenec«, »Primorski list« in »Zgodnja danica«. Društvo šteje zdaj 112 udov in bo v kratkem še precej zrastle. Društvenike smo razdelili v 7 skupin in za vsako skupino določili nekatere može in fante, da bojo prišli po liste v bralno sobo in jih odrajovali udom svoje skupščine. Društvo ima tudi že knjižnico, v katero se je prostovoljno darovalo raznih lepih in dobrih knjig. Končno se je prebralo iz treh števil »Slovenca« pretečenega tedna članek »Kaj pa inteligenca?«, da so tako zborovalci sami razsodili, da je dolžnost vsakega katoličana, z dobrimi listi spodrivati slabe liste. Bog pa daj novemu društvu, ki se je v svojem pričetku tako lepo pokazalo in veliko upati daje, tudi svoj blagoslov; ker če Gosdod ne zida hiše, zastonj se trudijo, ki jo zidajo.

Slovenska zadruga odlikovana. Kmetijska zadruga v Št. Petru pri Gorici je dobila na svetovni razstavi v Parizu kot darilo za lepo razstavljeno sadje bronnasto svetinjo. Pred leti je dobila pri jubilejski sadjarski razstavi v Gorici prvo državno darilo srebrno svetinjo.

Mlekarska zadruga pri Sv. Trojici v Slov. goricah že prav lepo deluje. Surovo maslo prodaja že na vse kraje in kmalu bo začela razpošiljati napravljeni sir. Zadrugo priporočamo domačim trgovcem in konzumentom!

Gasilno društvo za Ormož in okolico s sedežem na Hardeku izvolilo si je pri občnem zboru 24. februarja 1901 ta le odbor enoglasno: gg. Martin Stanič, načelnik; Andrej Žinko, namestnik; Vekoslav Mikl, denarničar; Anton Porekar, tajnik; Franc Stanič, vodja brizgalničarjev; Lovro Kirič, njegov namestnik; Andrej Vrhovčak, vodja plezalcev; Jože Vaupotič, njegov namestnik; Martin Skoliber, vodja varuhov; Ivan Trstenjak, njegov namestnik; Franc Vaupotič, nadzornik orodja; Franc Magdič, zdravstveni načelnik; Martin Perc, vodja brizgalne cevi, dalje Franc Hanzelič mlajši in Andrej Kovačič, trobentaša. — Občni zbor je sklenil, da priredi društvena godba v korist društva v poletju koncert, in da si isto omisli s pomočjo blagih podpornikov in prijateljev letos društveno zastavo. Začetek je storjen, prosi se vsestranske podpore.

Vinarska zadruga se je ustanovila v Novem mestu na Kranjskem. Ker bodo pri njej sodelovali priznani strokovnjaki, upamo, da bo ta zadruga postala nekako vzorna vinska zadruga za slovenske pokrajine.

Posojilnica v Makolah je izdala računski zaključek za sedemnajsto upravno leto. Skupnega denarnega prometa je imela 434.242 K 33 h. Redni občni zbor je sklican za dne 7. marca.

Cerkvene zadeve.

† Župnik Jurij Rantaša.

Dne 23. svečana t. l. so pri Sv. Juriju v Slov. goricah položili v hladno zemljo enega najstarejših duhovnikov naše škofije, častitljivega osemdesetletnega starčka, zlato-mašnika Jurija Rantaša. Rajnemu gospodu je tekla zibelka v staroslavni župniji Sv. Jurija na Ščavnici, ki je dala cerkvi in domovini že veliko omikanih in odličnih mož duhovskega in svetnega stanu. Rodili so se dne 4. aprila 1821 od poštenih kmetijskih starišev. Rajni gospod so večkrat pripovedovali, kako sta z materjo peš romala na božje poti. Latinske šole so dovršili v Varaždinu, bogoslovske pa v Gradcu. Leta 1844. so bili posvečeni v mašnika in naslednje leto so nastopili službo kot kapelan v Holeneku v sekovski škofiji. Službovali so v najlepši zastopnosti z ondotnim župnikom in splošno priljubljeni pri župljanih 7 let. Iz Holeneka so prišli k Sv. Andražu v Slov. gor., kjer so ostali 9 let. Na to so bili prestavljeni k Sv. Petru pri Radgoni, odtam so pa leta 1869. 1. marca nastopili župnijo Sv. Jurija v Sl. g. L. 1894. so v veliko veselje svojih prijateljev in župljanov obhajali zlato sveto mašo. Ob tej priliki so jih mil. g. knezoškof odlikovali z naslovom kn. šk. duhovnega svetovaleca.

Bili so g. župnik Rantaša vzgled vestnega in natančnega duhovnika, zato so tudi dobili od svetlega cesarja častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje. V svojem ponašanju so bili jako prijazni, ljubeznivi in gostoljubni. Če je pa kje trebalo resnega svarilca in brambe za resnico in pravico, so pa tudi nastopili odločno in neustrašeno. Jeze in sovraštva pa v svojem srcu niso poznali. Če jih je včasih zadelo kako trpko nasprotno in je prišel govor na nasprotnika, so navadno rekli: »Bog daj vsem dobro, nam pa nič hudega!« Dasiravno so se šolali v času, ko je še slovenska zavest spala in so več let službovali na tujem, bili so vendar naroden mož, dobrega slovenskega mišljenja.

Te kratke besede naj bodo v »Slovenskem Gospodarju« v skromen spomin zvestemu delavcu, hvaležen spomin jim gotovo ostane v srcih njih znancev in župljanov, v večnosti pa naj jim milostljivi plačnik poplača z neminljivo krono dolgoletni trud.

Gospodarske stvari.

Nekaj za sadjarejce.

II.

Najugodnejši čas za sajenje dreves je v jeseni začenši z oktobrom do tedaj, ko začne zemlja zmrzovati. Dobro je, če se v ta namen jame že poleti ali vsaj mesec dni pred sajenjem skopajo, da se zemlja zrahlja. Drugi čas sajenja je pa spomladi, ko se zemlja že stali in ni več pričakovati prehude zime, toraj druga polovica marca in mesec april, saditi se pa mora vsaj poprej, ko začne drevje poganjati. Za to sajenje je pa dobro jame že v jeseni skopati. Zvedeni sadjarji ne priporočajo preglobokih jam, pač je pa dobro, če so kolikor mogoče široke za to, da korenine, ki rasejo na širokost, najdejo dovolj zrahljane in rodovitne zemlje. Vprašati se zna, ali se sme drevescu pognojiti? Gaucher pravi, da le tisti gnoj škoduje drevescu, ki se mu ne da. Vendar je sveži hlevski gnoj preoster, ako bi ga dali neposredno na korenine. Ako se drevesce z gnojnico zalije, se mora ta pomešati z vodo, ker je drugače preojstra. Drevesce pred sajenjem v gnojnici namakati, je prav škodljivo. Najboljši gnoj je kompost, pepel in umetna gnojila, kdor jih ima, med njimi koščena moka (superfosfat), Tomaževa žlindra in Kalijevi zmesi. Vse to pa se mora z zemlja dobro pomešati. Kako nam je tedaj ravnati, ako sadimo mlado drevo? Skoplje se naj jama kakih 40 cm globoko in kolikor mogoče široko, zgornja živa zemlja se naj meče na eno ztraj, spodnja bolj mrtva pa na drugo. Potem naj vse pusti do sajenja drevesca, da se zemlja zrahlja. Ko se misli drevesce saditi, se zmeče v jamo najpoprej živa zemlja in se pomeša s kakim gnojilom, potem pa se napolni jama z bolj mrtvo zemljo, ki se še bolj pomeša z gnojem. Potem se posadi na sredo jame kak močen kol, ki pa naj ne sega do vej drevesca, da se ob nje ne drgne, kar bi mu napravilo pozneje rano. Na to se postavi drevesce tik kola v napolnjeno jamo, in začne se ostala zemlja tako dolgo devati na korenine, dokler niso za kakih 5 cm pokrite. Nazadnje se dobro zalije. To je važno za to, da se zemlja dobro koreninam prileže, da ne ostanejo vmes prazni prostori, kar stori, da se drevesce mnogokrat posuši. Ali je treba korenine prirezati? Da, in sicer se naj pustijo glavne

korenine kak mali peden dolge, drobne stranske koreninice se pa naj čisto porežejo, ali se pa pustijo kaknega pol cm dolge, kar je še boljše. Ali je treba veje obrezati? Po skušnji pisalca teh vrstic jih je boljše prikrajšati že koj pri sajenju in sicer že zavoljo tega, da pozneje veter drevesca preveč ne maja. Lucas pravi nasprotno, pa mu ne damo veljati, da bi bilo boljše, prvo leto veje ne-obrezane pustiti.

Kakor rečeno je boljše, da se jama vsaj nekaj časa pred sajenjem skopa. Za silo pa tudi velja, če se jama naredi ravno prej, ko se drevesce vsadi. V tem slučaju se pa naj poišče za korenine v bližini kje zrahljana zemlja, ali pa se jim pridene drobnega peska iz potoka ali od kod že. Rezi na koreninah naj bojo vselej na spodaj obrnjene. Na zadnje se vse dobro z vodo zalije, in se zemlja rahlo na korenine pritisne. Zemljo okoli vsajenega drevesca z nogami močno teptati, ni dobro!

S čim se navadno pri sajenju mladega drevesca greši? Poglavitni pregrešek je, ako se drevo pregloboko sadi. Če je drevo pa že veliko in je bilo pregloboko vsajeno, naj se vsaj zemlja okoli debela odkopa blizu do korenin. Drug nedostatek je, da se sadijo slabo ukoreninjena drevesca. Nekateri iščejo divjake za cepljenje po lesovih. Drevesa iz takošnjih izrejene ne bojo navadno imele dobrih korenin. Najboljše je, da se divjaki zredijo v drevesnici iz peček in da se že po prvem letu presadijo. Mora se jim pa korenina vsaj za tretjino prirezati. Potem požeje lepe stranske korenine.

Nekateri menijo, da je boljše, ako se drevo v zemlji zredi. Temu pa ni tako! Tudi žival ne bode dobro uspevala, ako se jej v prvi mladosti preslabo godi! Za drevesnico se mora tedaj odbrati dobra zemlja! S svežim gnojem pa gnojite grede, na katere se tisto leto sejejo pečke, pa bi vendar ne bilo dobro za to, da ne pridejo mlade koreninice v neposredno dotiko z ojstrimi snovi. M. S.

Listnica uredništva.

A. G. v M. — Da!

Loterijske številke

Dunaj	2. marca 1901.	81, 71, 35, 43, 7
Gradec	»	67, 49, 83, 14, 16

Thierry-jev balzam in centifolično mazilo se sme na podlagi ugodnega predloga École supérieure de Pharmacie v Parizu od 21. velikega travna 1997 na Francoskem upeljati in naravnost na privatne osebe pošiljati. Toda ne samo tja, ampak tudi v vse dežele se ti izdelki pošiljajo in ima podjetnik v Londonu samosvojo podružnico, koder se tudi mnogo njegovih pridelkov izvaja. Izdeluje se samo v Pregradi.

Oznanilo.

Krajni šolski svet na Polenšaku pri Ptuju bode dne 19. marca t. l. oddal staro šolsko poslopje in šolski vinograd in sicer ali oboje skupaj ali vsako posebej.

Vinograd obsega 1200 kvad. sežnjev ter ima lepo lego. Trte od tega vinograda so prav močne ter dajejo tudi dosti dobrega in močnega vina. Pri tem vinogradu je tudi parcela, ki je kot stavbinski prostor prav primerna.

Krajni šolski svet v Polenšaku,
dne 3. marca 1901.

Mart. Lajh,
načelnik.

138 1—1

Odvetniška pisarna dr. Jerneja Glančnika je od dne 1. marcija t. l. naprej v Kolaričevij hiši nasproti novemu sodnijskemu poslopju, Gerichtshofgasse 16, v prvem nadstropju.

113 2—1

KUVERTE

s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Službo organista

136 2—1

razpisuje župni urad v Dobovi. Služba se nastopi 1. apr.

„Kmetijska zadruga“ v župniji središki
vabi k

predavanju o umni sadjereji,

ki ga bo imel potovalni učitelj g. I. Bele
prihodnjo nedeljo, dne 10. t. m., ob 3. uri popoldne
v šolskih prostorih v Središču.

142 1—1

Odborništv.

Razglas.

V nedeljo, dne 17. marca t. l., popoldan ob 3. uri se bode delo novih klopj in vsega potrebnega pohištva za novo šolo v Majšpergu po očitni dražbi oddalo. Pogoji se lahko pregledajo pri g. Janezu Korže v Majšpergu.

Janez Korže,
načelnik.

137 1—1

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London SW.

Na košček sladkorja naj se vzame vsak dan 3 ali 4 krat 20 do 40 kapljic

A. Thierryjevega balzama

da se vsi slabi nasledki mrzlega vremena preprečijo in že nastali odpravijo. — Svari se pred ponarejanjem in naj se pazi na vseh državah registrovano nunsko tovarniško znamenje v zeleni barvi in na klobučkov zatvor z vtisnjeno trdko: „Allein echt“

S pošto frankirano 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K. Steklenice za poskus proti nakaznici po 1 K 20 vin. s prospektom in imenikom prodajalnic vseh dežel sveta razpošilja lekarničarja **A. Thierry-jeva tovarna v Pregradi** pri Rogaški Slatini. 17 25—9

M. Berdajs, Maribor,

trgovina s semenjem in mešanim blagom

Štajersko deteljo

plombirano, brez predence (grinte) kakor vse vrste detelnih, travnih in zelenjadnih semen, zlasti pese v vseh tu poznanih sortah jako

izvrstne kvalitete priporoča **M. Berdajs.**

Zahvala.

129 1—1

Iskreno zahvalo izrekamo tem potom vsem, ki so se blagovoljno udeležili pogreba preč. gospoda

Jožefa Ferenca,

župnika v pokoju.

Vzlasti pa bodi še najpresrečnejša zahvala izrečena vlč. gosp. dekanu Francu Pintariču, visokorodnemu c. kr. okraj. glavarju v Radgoni baronu Salis Soglio, č. g. P. Emeranu Šlander, oskrbniku posestev čč. oo. Benediktincev, č. g. župniku Ljubša iz Gradca in vsem drugim preč. gg. župnikom in duhovnikom; g. Janezu Kürbus, županu v Gornji Radgoni, veleccenjenemu g. dr. Josipu Gorički odvetniku, slavnemu bralnemu društvu v Gornji Radgoni in gosp. vodji za ganljivo petje in prekrasne vence. Drugim odličnim gospodom in gospem ter vsem, ki so se udeležili pogreba.

Alojzij Šturm, Andrej Kolbe,
stričnika.

Potrt najglobejše žalosti naznanjam vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da se je Bogu dopadlo k sebi poklicati mojo ljubo, nepozabljeno mater, gospo

Sidonijo Murmayr roj. Pongratz

ki je preminula 4. t. m., ob 6. uri zvečer po kratki bolezni s tolažbo sv. vere previdena v 68. letu svoje dobe.

Pokojna se priporoča v blag spomin in molitev.

Dr. Maks Murmayr.

134 1—1

Zahvala.

Za ganljive izraze sožalja ob smrti ljubega, nepozabnega očeta, gospoda

Mihaela Mauriča,

vpokojenega nadučitelja pri Sv. Ani n. K.

in za krasne vence, katere so njim položili na krsto, zahvaljujem se najtopleje. Posebno hvalo sem dolžan prečastitim gg. dekanu I. Jurčiču za častno vodstvo sprevoda, župniku I. Pajtlarju, domačemu župniku o. Nikolaju za ganljivo slovo in oo. frančiškanom. Najtoplejo zahvalo izrekam tudi vsem gg. učiteljem in gspd. učiteljicam, ki so prihiteli izkazat svojemu tovarišu zadnjo čast in zapeli ganljivo nagrobnico, kakor tudi vsem Trojičkim tržanom, prijateljem in znancem, ki so prišli njih spremljat k zadnjemu počitku.

Sv. Trojica v Slov. gor., 4. sušca 1901.

Jožef E. Maurič,
nadučitelj.

132 1—1

Dražba.

Dne 18. sušca ob 9. uri zjutraj se bode po znizani dražbi na šolskem prostoru na **Stari cesti** za zidanje nove šole oddajalo zidarsko, tesarsko in mizarsko delo.

Krajni šolski svet Stara cesta,
dne 3. sušca 1901.

123 1—1

Ivan Novak,
načelnik.

V moji hiši na glavnem trgu **in v Ljutomeru oddam v najem za trgovino pripravne prostore.**

Ivan Kukovec.

127 2—1

Pri obstoječih razmerah bi imel priden in delaven

usnjar in klepar

v Ljutomeru lepo gmotno prihodnost. Za ta obrta ima posojilnica v Ljutomeru posebno pripravne prostore, katere želi dati v najem. — Pojasnila daje načelništvo posojilnice.

128 2—1

Izjava.

Jaz podpisani Jakob Križanič, posestnik v Rihtarovcih, okraj Gornja Radgona, obžalujem, da sem Josipa Strejnšaka in Andreja Krampergarja, oba posestnika v Rihtarovcih, razžalil, ker sem očitno izrekel, da sta dne 2. svečana t. l. Petra Kajdiča, mesarja v Rihtarovcih teško telesno poškodovala. Jaz ju prosim odpuščanja in te besede prekličem.

V Rihtarovcih, 3. sušca 1901.

130 1—1

Jakob Križanič.

Malo posestvo

15 minut od glavnega trga v Koroški ulici št. 116 **se ceno prodaja.** 131 3-1

Hiša na prodaj

Radvejnska cesta (Rothweinerstrasse) št. 157. — Več se izve pri lastniku. 133 3—1

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Svica). Dobi se pri 17-27

R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.

Zahvala.

135 1—1

Vsem veleccenjenim gspem mariborske čitalnice izrekava tem potom najprišrenejšo zahvalo za gmotno podporo ob smrti najinega otroka; posebno pa veleccenjeni gospej Bezjak, ki je v dolgotrajni bolezni naju vsestransko podpirala. — Bog plati! **Janez in Frančiška Mayer.**

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

BILANCA

Hranilnega in posojilnega društva v Ptui, registrovane zadruge z neomejeno zavezo

Aktiva (Imetje).

za XVII. upravno leto 1900.

Pasiva (Dolgovi).

		K	h	K	h			K	h	K	h
1	Račun inventarja:					1	Račun deležev:				
	Stanje pisarniškega inventarja dne 31. decembra 1900			123	20		Stanje glavnih deležev dne 31. decembra 1900	3.800	—		
2	" posojil:						Stanje oprav. deležev dne 31. decembra 1900	93.436	60	97.236	60
3	" naloženega denarja pri raznih denarnih zavodih:			1,559.615	63	2	" hranilnih vlog:				
	Stanje dne 31. decembra 1900						Stanje hranilnih vlog s kapitaliziranimi obrestmi vred dne 31. decemb. 1900			1,615.040	40
4	" poštne hranilnice:			202.061	84	3	" obresti:				
	Stanje dne 31. decembra 1900			4.909	54		za leto 1901 predplačane obresti od posojil	14.450	78		
5	" nerabljenih knjižic:						Stanje nevzdignjenih obresti od glavnih deležev dne 31. decembra 1900	270	—	14.720	78
6	" obresti od posojil:			609	68	4	" splošne rezerve:				
	Stanje zaostalih obresti dne 31. dec. 1900			11.397	45		Stanje dne 31. decembra 1900			30.917	70
7	" splošne rezerve:					5	" posebne rezerve za slučajne zgube:				
	Stanje splošne rezerve naložene na hranilno knjižico št. 9981 dne 31. decembra 1900			30.665	70		Stanje dne 31. decembra 1900			170.802	12
8	" hiš:					6	" pokojninskega zaklada za uradnike:				
	I. Hiša vl. št. 346 d. o. Ptuj:						Stanje dne 31. decembra 1900			12.311	42
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1900	92.217	61			7	" zgube in dobička:				
	Stanje vrednosti inventarja v tej hiši dne 31. decembra 1900	1.392	80	93.610	41		Cisti dobiček l. 1900			11.135	63
	II. Hiša vl. št. 52 d. o. Ptuj:										
	Stanje vrednosti hiše dne 31. decembra 1900	12.488	44								
	Stanje vrednosti inventarja v tej hiši dne 31. decembra 1900	241	50	12.729	94						
	III. Hiša vl. št. 169 d. o. Ptuj:										
	Stanje izdatkov za polovico hiše do konca decembra 1900			1.526	80						
9	" blagajne:										
	Gotovina dne 31. decembra 1900			34.914	46						
				1,952.164	65					1,952.164	65

V Ptui, dne 31. decembra 1900.

96 3—3

Ravnateljstvo.

Prodaja se

celo ali na kose pod ugodnimi pogoji:

1. Lepo arondirano (Arichovo) posestvo št. 18 v Št. Ilju pri Slovenjem Gradcu na Mislinji in okrajni cesti, tik železniške postaje Mislinja, zelo pripravno za izvrševanje kakega obrta ali industrijalnega podjetja tudi z vodno silo. Posestvo obsega 5 ha 70 a 17 m² njiv, 5 ha 95 a 62 m² travnikov, 12 ha 6 a 89 m² gozdov, 52 a 91 m² pašnikov, 55 a 97 m² sadonosnikov. Poslopja so v dobrem stanju.

2. Dobro obdelan (Arihov) vinograd v Čreskovi, okraj Celje, h. št. 12 in 13 z gosposko hišo in viničarijo, z 117 a 93 m² vinograda, 7 a 98 m² pašnika in 6 a 11 m² njiv.

Vsakovrstne premičnine pri posestvu in vinogradu se prodajo posebej, ali pa skupaj s posestvom. Vse natančneje se zve pri dr. R. Pipušu, odvetniku v Mariboru. 125 3—1

Vabilo

k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Šmarji,

registr. zadruge z neomejeno zavezo, v četrtek, dne 14. marca, ob 1. uri popoldne v lastni hiši s sledečim vsporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Udobritev letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Dovolitev nagrade za knjigovodstvo.
6. Slučajnosti.

Ako ne bi bil občni zbor ob 1. uri sklepčen, se isti vrši ob 2. uri v smislu § 40 alin. b združnih pravil.

Načelstvo.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4-80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Golič** p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Odgovorni urednik: Ferdo Leskvar.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

Vse vrste izdelki iz gumija in obvezila

Trgovina z dišavami, kemikalijami, parfimerijami

k črnemu orlu.

Zum schwarzen Adler.

Mag. pharm. Karol Wolf.

125 5—1 Gosposka ulica št. 17.

priporoča vse praške za živino. Garantirano čist svedercov (encijanov), kolmežov, slezov, sladičev prašek itd.

Glavberjevo in grenko sol, restitutions fluid, iskušeno sredstvo za okrepčanje mišic in kit. Praški za vnetje v sapniku in pljučah, angleški prašek za konje, svinjski krmilni in redilni prašek, potem prašek za zboljšanje mleka.

Vse vrste razkužil: karbolovo kislino, vitriol, itd.

Najboljša prodajalnica vseh rastlin in čajev po župniku Seb. Kneipp-u.

Specijaliteta: „Lyrol“ najboljša esenca za izdelovanje izbornega ruma za čaj. Steklenica 30 kr. Jedna steklenica zadostuje za 2 litra ruma.

Najboljša očetna esenca za izdelovanje domačega jesiha.

➡ Razpošilja se vsak dan ➡

VABILO

k

občnemu zboru

Posojilnice v Slatini

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se vrši

dne 17. marca 1901, ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih pri sv. Križu z nastopnim vsporedom:

1. Poročilo načelstva
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računov in razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Predavanje g. revizorja Fr. Jošta.
6. Prosti nasveti.

Ako bi bilo to zborovanje vsled nedostatnega števila zborovalcev nesklepčno, odredi se ta občni zbor ob četrti uri popoldne istega dne, z istim dnevnim redom in v istih prostorih, kjer se bo sklepalo brezpogojno.

142 1—1

Načelstvo.